

EURÓPAI PARLAMENT

2004

2009

Plenárisülés-dokumentum

5.4.2006

B6-0234/2006 }
B6-0239/2006 }
B6-0242/2006 }
B6-0243/2006 }
B6-0248/2006 } RC1

KÖZÖS ÁLLÁSFOGLALÁSRA IRÁNYULÓ INDÍTVÁNY

az Eljárási Szabályzat 103. cikkének (4) bekezdése alapján, előterjesztette:

- Bogdan Klich, Elmar Brok, Camiel Eurlings, Árpád Duka-Zólyomi, Laima Liucija Andrikienė, Barbara Kudrycka, Vytautas Landsbergis, Jacek Emil Saryusz-Wolski és Charles Tannock, a PPE-DE képviselőcsoportja nevében
- Monika Beňová, Jan Marinus Wiersma és Joseph Muscat, a PSE képviselőcsoportja nevében
- Janusz Onyszkiewicz és Jeanine Hennis-Plasschaert, az ALDE képviselőcsoportja nevében
- Elisabeth Schroedter, Marie Anne Isler Béguin és Milan Horáček, a Verts/ALE képviselőcsoportja nevében
- Konrad Szymański, Hanna Foltyn-Kubicka, Inese Vaidere és Rolandas Pavilionis, az UEN képviselőcsoportja nevében

a következő képviselőcsoportok állásfoglalási indítványai helyébe lép:

- PSE (B6-0234/2006)
- UEN (B6-0239/2006)
- PPE-DE (B6-0242/2006)
- ALDE (B6-0243/2006)
- Verts/ALE (B6-0248/2006)

a 2006. március 19-i elnökválasztások utáni belarusz helyzetről

RC\610496HU.doc

PE 371.674v01-00}
PE 371.679v01-00}
PE 371.683v01-00}
PE 371.684v01-00}
PE 371.689v01-00} RC1

HU

HU

Az Európai Parlament állásfoglalása a 2006. március 19-i elnökválasztások utáni belarusz helyzetről

Az Európai Parlament,

- tekintettel a belarusz helyzetről szóló korábbi állásfoglalásaira, különösen a 2006. február 16-i állásfoglalására,
- tekintettel az Egyesült Államok Kongresszusának 2006. március 8-án elfogadott állásfoglalására, amely „kifejezi támogatását a Belarusz Köztársaság népének arra irányuló erőfeszítései mellett, hogy megvalósítsák a teljes demokráciát, a jogállamot és az emberi jogok tiszteletben tartását, valamint nyomatékosan kéri a belarusz kormányt, hogy szabad és igazságos elnökválasztásokat folytasson le 2006. március 19-én”,
- tekintettel az EBESZ Demokratikus Intézmények és Emberi Jogok Hivatalának (ODIHR) 2006. március 20-i előzetes, választást értékelő nyilatkozatára,
- tekintettel az EU közös kül- és biztonságpolitikai főképviseleijének 2006. március 20-án tett nyilatkozatára a belarusz elnökválasztások lezajlásáról,
- tekintettel az Általános Ügyek és Külkapcsolatok Tanácsa 2006. március 20-i ülésének következtetéseire,
- tekintettel az Európai Parlament Belarusszal foglalkozó eseti küldöttségének 2006. március 20-i nyilatkozatára a belarusz elnökválasztásokról,
- tekintettel eljárási szabályzata 103. cikkének (4) bekezdésére,

- A. mivel a belarusz elnökválasztásra 2006. március 19-én került sor;
- B. mivel Lukasenko volt elnök olyan alkotmányos népszavazás útján hosszabbította meg hivatali idejét, ami nem felel meg a nemzetközi demokratikus normáknak, és amelynek eredményeit a nemzetközi demokratikus közösség nem ismerte el;
- C. mivel a belarusz hatóságok félelemmel teli légkörben folytatták le a választásokat, prominens ellenzéki vezetők, valamint diák- és kisebbségi szervezetek tagjainak ismétlődő zaklatásával és letartóztatásával, akik között vallási és közösségi vezetők, újságírók, kampány aktivisták és prodemokratikus politikai pártok tagjai is voltak;
- D. mivel a választások elszigetelt légkörben zajlottak, a külső határok megerősített védelme alatt, és a hatóságok elfojtották a szólásszabadságot, a véleménynyilvánítás szabadságát, a média szabadságát és a tüntetés szabadságát a választásokat megelőzően és azokat követően;
- E. mivel a korai szavazás nem volt átlátható, valamint az állami alkalmazottakra, az idősekre és a diákokra fokozatosan nyomást gyakoroltak, megfélemlítették őket, és olyan büntetésekkel fenyegették meg, mint az állásuk és a nyugdíjuk elvesztése, valamint az egyetemekről való

kizárásuk;

- F. mivel Demokratikus Intézmények és Emberi Jogok Hivatalának (ODIHR) a 2006. március 19-i belarusz elnökválasztásokon jelen lévő választási megfigyelő missziója megállapította, hogy a 2006-os belarusz elnökválasztások nem feleltek meg a nemzetközi demokratikus normáknak; mivel az Európai Tanács, az Európa Tanács, az Egyesült Államok és a legtöbb nemzetközi intézmény és kormány megállapította, hogy a választásokat súlyos szabálytalanságok jellemezték;
- G. mivel a választásokat követő öt napban az ellenzéki erők folyamatos tüntetéseket rendeztek Minszk főterén, tiltakozva a választások tisztességtelen módon történt megtartása ellen, Lukasenko elnök fenyegetései ellenére, melyek szerint „kitekeri a nyakát” annak, aki népi tiltakozások útján próbálja megkaparintani a hatalmat a választási eredmények kihirdetését követően, és súlyos büntetésekre tett utalást azokra nézve, akiket ilyen tiltakozások során tartóztatnak le, beleértve a halálbüntetést;
- H. mivel március 25-én kora hajnalban a rendőrség brutálisan megrohmozta a fiatalok és diákok által Minszk központjában felállított sáttortábort, és tüntetők százait letartóztatta;
- I. mivel a gyűléseken részt vevő tüntetőket, külföldi szimpatizánsokat és újságírókat, a védelemhez való jog tiszteletben tartása nélkül, illegális gyűlések és vandalizmus vádjával rágalmazták meg és állították bíróság elé; mivel március 27-én a belarusz bíróság 15 napig terjedő szabadságvesztést szabott ki azokra a tüntetőkre, akiket engedély nélküli tüntetésen való részvétel miatt tartóztattak le; mivel politikai okokból indítottak nyomozást az ellenzéki vezetők ellen, köztük Alekszander Milinkevics, az ellenzék fő elnökjelöltje ellen is,
1. mélyen elítéli a sikertelen belarusz elnökválasztásokat, és rámutat arra, hogy a Lukasenko-rezsim nélkülöz minden demokratikus legitimitációt, és továbbra is fenn áll, mint az utolsó diktatúra Európában;
 2. elítéli a 2006. március 19-i elnökválasztásokat, mivel azok nem feleltek meg a szabad, igazságos, egyenlő, elszámoltatható és átlátható választások nemzetközileg megkövetelt normáinak; ennél fogva Lukasenko úr nem ismerhető el, mint Belarusz törvényes elnöke, és az elnökválasztásokat meg kell ismételni a nemzetközi demokratikus normáknak megfelelően;
 3. szolidaritását fejezi ki Alekszander Milinkeviccsel és az Egyesült Demokratikus Erőkkel, valamint Alekszander Kozulinnal és valamennyi belarusz állampolgárral, akik egy független, nyitott, demokratikus és a jogállamiságon alapuló Belaruszért küzdenek;
 4. lenyűgözve figyeli az antidemokratikus és csalárd választások elleni tömeges tüntetéseket, melyek a társadalom széles körének vágyát mutatják a valódi demokratikus jogok és politikai szabadság országukban való visszaállítására, tanúsítva a Belaruszban meglévő óriási demokratikus erőt;
 5. mélyen elítéli a belarusz rezsim által gyakorolt erőszakot és önkényes letartóztatásokat az olyan emberek ezrei ellen, akiknek volt bátorságuk tüntetni a választási manipulációk és a

belarusz nép alapvető jogainak megsértése ellen;

6. felhívja a Bizottságot, a Tanácsot és a nemzetközi közösség egészét, hogy növeljék a belarusz népnek nyújtott támogatás mértékét, és jelentős mértékben növeljék a belarusz rezsimre gyakorolt nyomást annak érdekében, hogy megszüntessék a diktatórikus elnyomást, elérjék az összes fogvatartott azonnali szabadon engedését, a békés tüntetők elleni ítéletek visszavonását, valamint új, demokratikus választások kiírását a lehető legrövidebb időn belül;
7. követeli, hogy a belarusz kormány vessen véget a politikai foglyok bántalmazásának és a velük való kegyetlen bánásmódnak, valamint végezzen átlátható vizsgálatot a rendőrség és a biztonsági erők erőszakos fellépésével kapcsolatban a tüntetők ellen;
8. követeli, hogy a belarusz hatóságok azonnal tegyék közzé az összes letartóztatott személy nevét, jelenlegi tartózkodási helyüket és az ellenük felhozott vádakát; kiemeli, hogy a belarusz hatóságoknak kötelességük biztosítani az összes letartóztatott személy számára a saját ügyvédekkel való konzultációhoz, a családtagjaikkal való találkozáshoz és a tájékoztatáshoz való jogot;
9. elítéli, hogy a belarusz hatóságok bizonyos, a választások megfigyelésére érkező újságíróktól megtagadták az országba való belépést;
10. elítéli, hogy a belarusz hatóságok nem engedélyezték az Európai Parlament és az EU tagállamai nemzeti parlamentjeinek küldöttségei számára, hogy megfigyelőként részt vegyenek a 2006. március 19-i választásokon, és hogy kiutasították Dánia, Grúzia, Németország, Ukrajna, Lengyelország és az EBESZ megfigyelőit;
11. üdvözli a Tanácsnak a Lukasenکو urat vízumtilalmi listára helyező határozatát, ugyanakkor felhívja a Tanácsot és a Bizottságot, hogy a vízumtilalmat terjesszék ki azokra a belarusz helyi, regionális és nemzeti hatóságokra, amelyek részt vettek a belarusz állampolgárok emberi és politikai jogainak megsértésében a választási kampány alatt és után;
12. felhívja a Bizottságot és a Tanácsot, hogy fagyasszák be a belarusz hatóságok külföldön lévő pénzeszközeit, alkalmazzanak korlátozó intézkedéseket a rezsim vezető hivatalnokaival közvetlen és személyes kapcsolatban álló vállalatokkal szemben, és fagyasszák be Lukasenکو elnök és közeli tanácsadóinak személyes pénzeszközeit;
13. felhívja a Bizottságot és a Tanácsot, hogy tegyenek javaslatot annak érdekében, hogy növeljék a Lukasenکو-féle rezsimre a nemzetközi szervezetekben gyakorolt nyomást; követeli, hogy foganatosítsanak olyan konkrét és közvetlen célzott szankciókat, amelyek komoly hatással vannak az elnyomókra anélkül, hogy tetéznék a belarusz nép szenvedéseit;
14. felhívja a Bizottságot és a Tanácsot, hogy a pénzügyi támogatások minden formáját irányítsák az állampolgári kezdeményezésekhez, a nem kormányzati szervezetekhez, valamint a kormányzattal kapcsolatban nem álló kis- és középvállalkozásokhoz;

15. felhívja a Bizottságot, hogy vizsgálja felül a Belarusszal fenntartott kapcsolatait, és tegyen javaslatot a demokrácia, a jogállamiság és az emberi jogok előmozdítására vonatkozólag; hangsúlyozza, hogy a belarusz civil társadalom megfelelő támogatásának hiánya a választások előtt a Bizottság részéről azt mutatja, hogy sürgősen szükség van egy – a demokrácia előmozdítását szolgáló – hatékony pénzügyi és adminisztratív mechanizmus létrehozására;
16. felhívja a Bizottságot és a Tanácsot, hogy dolgozzon ki vízumkönnyítési rendszert a belarusz civil társadalom számára;
17. felhívja a Bizottságot és a Tanácsot, hogy támogassák és erősítsék a független belarusz újságírókat, televíziós csatornákat, nyomtatott médiát és rádióadókat annak érdekében, hogy a belarusz állampolgárok független és pontos tájékoztatást kaphassanak országukról és a világról;
18. felhívja a Bizottságot és a Tanácsot további oktatási csereprogramok finanszírozására az olyan belarusz fiatalok számára, akiket politikai okokból távolítottak el az egyetemről;
19. megdöbben a orosz Állami Duma és Vlagyimir Putyin orosz elnök pozitív reakciója a belarusz elnökválasztás lebonyolításával és annak eredményével kapcsolatban; úgy véli, hogy az EU Belarusszal kapcsolatos politikáinak hatékonyságát aláássa a moszkvai hatóságok felelőtlen magatartása, amelyek jelentős támogatást nyújtanak Európa utolsó diktatúrájának; felhívja a Tanácsot és a Bizottságot, hogy a konkrét demokratikus változások iránti közös felelősség megállapítása, valamint a politikai elnyomás és az emberi jogok megsértésének megszüntetése érdekében sürgősen vessék fel a belarusz kérdést az orosz hatóságokkal folytatott párbeszéd során; úgy véli, hogy a fentiek érdekében tett erőfeszítéseket az Európa Tanács és az EBESZ égisze alatt kell végrehajtani, mivel Oroszország – az Európai Unió tagállamaival együtt – mindkét szervezetnek tagja;
20. felhívja a G8-ban képviselt tagállamokat, hogy a tavaszi ülés napirendjére vegyék fel Belarusz kérdését, és vegyék rá Oroszországot, hogy változtassa meg Lukasenko elnökkel és rendszerével kapcsolatos álláspontját a demokrácia és a politikai reformok előmozdítása érdekében Belaruszban;
21. felhívja az Egyesült Nemzetek Szervezetét, az Európa Tanácsot és az EU tagállamait, hogy hozzanak létre nemzetközi bizottságot Jurij Zakarenko, Viktor Goncsar, Anatolij Kraszovszkij, Dmitrij Zavadszkij eltűnésének kivizsgálására;
22. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Bizottságnak, a Tanácsnak, a tagállamok kormányainak és parlamentjeinek, az ENSZ főtitkárának, az EBESZ és az Európa Tanács parlamenti közgyűléseinek, az orosz Állami Duma elnökének és a belarusz hatóságoknak.